

Mazurek, Jan; Mazurek, Jiří; Steinmetz, Karel

Jan Rokyta (1938-2012) - životní a profesní osudy

Musicologica Brunensia. 2025, vol. 60, iss. 1, pp. 67-82

ISSN 2336-436X (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/MB2025-1-4>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.82317>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 01. 07. 2025

Version: 20250627

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jan Rokyta (1938–2012) – životní a profesní osudy

Jan Rokyta (1938–2012) – Life and Career

Jan Mazurek / jan.mazurek@osu.cz

Department of Musical Education, Faculty of Education, University of Ostrava, Ostrava, CZ

ORCID ID: 0000-0003-3628-1900

Jiří Mazurek / jiri.mazurek@osu.cz

Department of Musical Education, Faculty of Education, University of Ostrava, Ostrava, CZ

ORCID ID: 0009-0002-8601-7913

Karel Steinmetz / karel.steinmetz@osu.cz

Department of Musical Education, Faculty of Education, University of Ostrava, Ostrava, CZ

ORCID ID: 0000-0003-1632-0861

Abstract

This study examines the life, folklore activities and instrumental work of Jan Rokyta (1938–2012). It highlights the life of a native of Wallachian town of Jasenná who, through daily contact with folklore music, managed to navigate the challenging life in the countryside. His connection to folklore art deepened during his time studying and working in Ostrava (post-1953), where he quickly rose to prominence – thanks to his radio experience – as an excellent cimbalom player and an expert on East Moravian folklore music. Technik Cimbalom Music Band, in which he served as a cimbalom player, arranger and artistic leader, achieved international success. From 1970–1979, he was an instrumentalist with Prague Madrigalists, a renowned ensemble focused on the interpretation of Renaissance, Baroque and contemporary art music under the direction of Miroslav Venhoda. After this period, he became a music editor at the Ostrava radio studio, where he created a highly valued archive of folklore music. Jan Rokyta was a distinguished figure not only in the regional music culture of Ostrava in the second half of the 20th century.

Key words

Jan Rokyta, Jaromír Dadák, Jaromír Gelnar, Anna Kutějová, Ivo Stolařík, Prague Madrigalists, Technik Cimbalom Music Band

Předkládaná studie se zabývá osobností všestranného hudebníka, folkloristy a rozhlasového pracovníka Jana Rokyty, který svou činností ovlivňoval několik desetiletí hudební dění nejen na Ostravsku, ale také v celonárodním kontextu. Snahou autorů bude postižení Rokytových inspiračních zdrojů a zařazení jeho osobnosti do kontextu hudební kultury druhé poloviny 20. století a počátku 21. století.

Vrozené předpoklady a dětství strávené na Valašsku

Jan Rokyta, významný český instrumentalista (hráč na cimbál a jiné nástroje), upravitel lidových písní i anonymních historických skladeb a rozhlasový pracovník se narodil 16. dubna 1938 ve valašské Jasenné v evangelické, hudebně založené rodině. Jeho otec Karel byl výborný trumpetista, hráč vojenských hudeb a kapelník místní kapely. Také matka Emilie (rozená Macková) byla velmi dobrou zpěvačkou, která měla velký vliv na osobnostní zrání svých čtyř dětí (z nichž Jan byl druhý nejmladší), aby z nich vyrostli slušní lidé milující hudbu.¹

Rokytovo školní vzdělávání probíhalo velmi úspěšně. Podporován učitelem Petrovským² mohl rozvíjet své čtenářské záliby, vrozená zvědavost měla vliv na rozšiřování obzorů i v základech dalších předmětů. Školní poznatky šťastně doplňoval bohatý kulturní život Jasenné. Chlapcovu osobnost obohacoval rodinný život, který se vyznačoval četnými hudebními činnostmi. Zvláště pěvecké aktivity – díky v rodině se nacházejícímu evangelickému zpěvníku – byly neobyčejně inspirující. Hudebně velmi přínosné bylo rovněž účinkování obou rodičů a staršího bratra v místním Valašském krúžku,³ ale pomyslný začátek hudební tradice v rodině můžeme hledat již u „staříčka“, kterého zpěv doprovázel snad každý den. Zásadní vliv na rozvoj Rokytova hudebního talentu měla také teta Anna, otcova sestra, provdaná Kutějová, žena značného hudebního talentu. Byla to vynikající zpěvačka a výborná tanečnice. Dobře se orientovala i v dalších folklorních oblastech (byla např. velmi dobrou vyšivačkou). Pro Jana Rokytu byla tato příbuzná velikou oporou v rozvoji jeho hudebního talentu.⁴

Významnou událostí v životě dorůstajícího chlapce byla vsetínská výstava „Valašsko v práci“, konající se v roce 1949. Jedenáctiletý valašský „ogar“ vyhrál v rámci tamních Národopisných dnů pořádanou pěveckou soutěž.⁵ K vítězství mu blahopřál předseda soutěžní poroty Jaroslav Kříčka, známý skladatel nejen dodnes ceněné dětem určené

1 O svých rodičích, vzpomínkách na dětství a dalším životě hovořil Jan Rokyta v rozhlasových a televizních pořadech, jako např. v rozhlasovém desetidílném cyklu *Osudy*, vysílaném Českým rozhlasem 3 – Vltava v roce 2006 či televizních pořadech *Na plovárně* (Česká televize, 2003) a *Vzkaz Jana Rokyty* (Česká televize, 2011). Významným pramenem pro poznání Rokytova života i díla jsou jeho vzpomínky zachycené v publikaci ŠVIHÁLEK, Milan. *Jan Rokyta s písničkou na světě kraj*. Ostrava: Repronis, 2008.

2 Ibid., s. 18.

3 Ibid., s. 20.

4 Její znalost lidových písní později zachytil Jan Rokyta v zápisech, které se staly inspiračním zdrojem pro jednu z gramofonových desek Cimbálové muziky Technik vydané v roce 1990 pod názvem *Z písňové pokladnice Anny Kutějové* (Supraphon, 1990).

5 Zpíval za doprovodu Jaroslava Juráška. V kategorii dospělých získala 2. místo Jarmila Šuláková, pozdější

hudby a obdivovatel valašského folkloru. Na zmiňované výstavě chlapec uviděl také cimbál a nadšeně poslouchal účinkující cimbálovou muziku. Tehdy si začal poprvé uvědomovat poslání tohoto pro moravský a slezský hudební folklor neodmyslitelného hudebního uskupení, začal vnímat i chápat jeho staletými ověřované nástrojové obsazení při interpretaci zdejší tradiční hudby. A co bylo nejdůležitější a pro chlapcovu životní orientaci věcí zásadní – „zatoužil umět hrát na cimbál“.⁶ Rokytova touha hrát na tento nástroj byla o to naléhavější, že ve stejné době zvládal také problémy spojené s počátky hry na klavír. Uvedený nástroj – pravděpodobně vinou málo empatické, strohé učitelky – Janovi k srdci nepřiřostl. Tím více se upjal k cimbálu – a co bylo pro jeho budoucí směřování zásadně důležité – zatoužil „zdobit“ prosté melodie příslušnou harmonií.⁷ Tato skutečnost položila základy budoucí dokonalosti Janovy hry na cimbál. Do tajů hry na tento nástroj ho zasvětil starší bratr Břetislav, který se hře na cimbál učil jako samouk sledováním jiných cimbalistů. V té souvislosti vzpomínal především na brněnského folkloristu Jaroslava Juráška a romského cimbalistu Ladislava Kováče, s nímž se později seznámil v době svých ostravských studií. Hra na uvedený nástroj není vůbec jednoduchá. Ovšem snadnost, s jakou chlapec zvládal její nároky, ukázala, že jeho jedinečný talent a cit pro charakter cimbálu, bez něhož je instrumentální hudba moravských a slezských muzikantů nemyslitelná, přinese v budoucnosti mimořádné ovoce.

Druhý stupeň měšťanské školy absolvoval mladý Rokyta v jihovalašských Vizovicích, kam nastoupil v září 1949. Škola měla pro něj značnou přitažlivost – měla totiž velmi dobrou učitelskou cimbálovou muziku. Učitelé sice hráli – podle vzpomínek svých žáků – „trochu akademicky“, protože to však byli hudebně vzdělaní lidé a velmi dobří praktičtí, předváděná hra jejich posluchače (včetně Jana Rokyty) okouzlovala a napomáhala zájmu školy o folklorní hudbu. V muzice hrál i učitel Vojtěch Brada, jeden ze zakladatelů výuky hry na cimbál u nás a první pedagog výuky cimbálové hry na konzervatoři v Kroměříži.⁸ Vedle zájmu o zde zmiňovanou učitelskou cimbálovou muziku dostal mladý Jan příležitost krátce hrát jako cimbalista v dětské muzice žáků měšťanské školy ve Vizovicích. Ještě před dokončením povinné školní docházky obsadil také pozici cimbalisty i v muzice souboru Lipta v nedalekém Liptále a působil zde v rozmezí let 1952–1955.⁹

populární zpěvačka lidových písní, se kterou Jan Rokyta později velmi často spolupracoval na veřejných vystoupeních i studiových nahrávkách.

6 ŠVIHÁLEK 2008, op. cit., s. 23.

7 Ibid., s. 24.

8 Srov. SÝKORA, Pavel. Konzervatoř Pavla Josefa Vejvanovského Kroměříž. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Datum poslední změny 11. 11. 2019 Dostupné z: https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=982 [cit. 1. 11. 2024].

9 MIKULCOVÁ, Marie – GRACLÍK, Miroslav. *Kulturní toulky Valašskem: [323 profilů osobností Valašského království]*. Frýdek-Místek: Alpress, 2001, s. 234.

Co pro Jana Rokyty znamenal příchod do Ostravy

Po ukončení základního vzdělání v roce 1953 odešel mladý Rokyta do Ostravy, do prostředí pro něj zcela neznámého, do města tvrdé práce i tvrdých lidí. Stal se studentem zdejší Vyšší průmyslové školy hornické a díky velké vytrvalosti a studijní píl¹⁰ se v maturitním ročníku (1957) stal nejlepším studentem a svá studia úspěšně zakončil složením maturitní zkoušky. Po úspěšném absolvování střední školy byl Jan Rokyta přijat na ostravskou Vysokou školu báňskou a jejím studentem byl v letech 1957–1960. A přestože vysokoškolská studia nedokončil,¹¹ v prostředí důlního průmyslu se pohyboval celých deset let, kdy pracoval jako důlní technik v ostravsko-karvinském revíru.¹²

Jak později vzpomínal, odchodem z Jasenné ztratil širší rodinu, hudbu a krajové kontexty. Získal ale tolik potřebný nadhled nad světem a lidmi, stejně jako nad lidovou písní. Oporou se mu stal o řadu let starší bratranec Slávek Macek, výborný hráč na kontrabas, za brněnských vysokoškolských studií fungující ve zdejším bohatém hudebním životě.¹³ Pro další Rokytaův folklorně-hudební rozvoj bylo důležité poznávání velmi inspirativního prostředí v ostravském rozhlase. Jan Rokyta třeba začal hrát v muzice při Závodním klubu Československého rozhlasu v Ostravě řízené dirigentem Vilémem Klosem,¹⁴ v níž pak působil v letech 1953–1956. Téměř současně se také začlenil do souboru Malé muziky Československého rozhlasu Ondraš.¹⁵ A protože to byla v počátcích své existence kapela hudecká, znamenala – pod vedením Jaromíra Gelnara a pak Jaromíra Dadáka – výbor-nou školu pro mladého instrumentalistu, který se kromě zlepšování své cimbálové hry naučil hrát violové kontry a především hrát na kontrabas. Svou muzikantskou stopu zanechal Rokyta i v dalším hudebním tělese, v Orchestru lidových nástrojů Dymák, u jehož zrodu stál ve druhé polovině 50. let Jaromír Dadák přispívající k jeho činnosti jako umělecký vedoucí, dirigent, ale také jako dramaturg a upravovatel. Členem tohoto souboru byl Rokyta v letech 1957–1963 a významným způsobem podporoval jeho hudební aktivity svými hudebními dovednostmi a zkušenostmi.

10 Podle Rokytova vyprávění v televizním pořadu *Na plovárně* Marka Ebena byl v roce 1956 jako student zavalen na dole Jan Maria v rámci povinné prázdninové brigády – spadl na něj strop. V závalu strávil přibližně jednu hodinu a zranění si vyžádalo pobyt v nemocnici a následnou domácí rekonvalescenci. Do školy tak přišel v až lednu následujícího roku.

11 Bratr Břetislav zmiňuje zranění, které Jan Rokyta utrpěl v rámci povinného výcviku budoucích inženýrů, jež zapříčinilo jeho předčasný odchod ze studií. Srovnej nekrolog ROKYTA, Břetislav. Odešel Jan Rokyta. *Va-lašsko, vlastivědná revue*, 2012, roč. 15, č. 29(2), s. 46.

12 MIKULCOVÁ – GRACLÍK 2001, op. cit., s. 234.

13 PABJAN, Marek. *Působení lidových hudebníků na Ostravsku po roce 1945 – Jan Rokyta*. Diplomová práce na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity, Ostrava 2001, s. 23.

14 ŠTĚDRONĚ, Bohumír. Klos Vilém. In ČERNUŠÁK, Gracian – NOVÁČEK, Zdenko – ŠTĚDRONĚ, Bohumír (eds.). *Československý hudební slovník osob a institucí*. Svazek první, A–L. Praha: Státní hudební nakladatelství, 1963, s. 675.

15 Ve zmíněném Ondraši Rokyta s největší pravděpodobností působil v rozmezí let 1956–1958. MIKULCOVÁ, Marie – GRACLÍK, Miroslav, 2001, op. cit., s. 234. V rozporu s touto datací nacházíme dataci 1956–1968. ŠVÁBOVÁ, Jana. Jan Rokyta. In PAVLICOVÁ, Martina – UHLÍKOVÁ, Lucie (eds.). *Od folkloru k folklorismu: slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997, s. 101.

Kromě Viléma Klose a Jaromíra Gelnara poznal Rokyta v ostravském rozhlasu také další, pro jeho hudební rozvoj důležité osobnosti. Byl to skladatel umělecké hudby a upravovatel lidových písní a tanců Jaromír Dadák a doslova renesanční člověk – sborník ostravských dětských sborů, folklorista, etnomuzikolog, později ředitel ostravské Janáčkovy filharmonie – Ivo Stolařík, s nimiž stejně jako s Gelnarem a Klosem navázal přátelství i lidské, profesní a pracovní kontakty. Na doktoru Stolaříkovi mohl především obdivovat – kromě osobních vlastností¹⁶ – také intenzivní pracovní nasazení. Pro další folklorní činnost dali Rokytovi množství podnětů především Gelnar a Dadák, naučili jej hráčské pohotovosti, napomáhali růstu jeho hráčské představitosti. Zároveň v této době pokračovalo jeho pronikání do místního folklorního dění. V Ostravě tehdy již druhým rokem působila Cimbálová muzika Vysoké školy báňské, jejímž primášem byl František Hromek. Zapojení Jana Rokyty do této cimbálové muziky způsobila náhoda, když přímo při veřejném vystoupení muziky nahradil ze zdravotních důvodů chybějícího stálého cimbalistu Milana Tluchoře.

Cimbálová muzika Technik a Jan Rokyta jako její umělecký vedoucí, cimbalista, dramaturg a upravovatel

Přímým předchůdcem Cimbálové muziky Technik byla Cimbálová muzika Vysoké školy báňské, jejímž primášem byl od roku 1951 do roku 1956 František Hromek. Tato muzika tvořila jednu ze složek početného Souboru písní a tanců při Vysoké škole báňské vedeného Janem Šochem, rodákem z Valašska. Velikost a široké spektrum aktivit tohoto souboru bylo bezesporu doprovodným jevem celkového tehdejšího rozvoje Ostravy procházející v té době rychlým přerodem v tzv. ocelové srdce republiky. Budování průmyslových podniků do Ostravy přivádělo v té době mnoho lidí z Čech, Moravy, Slezska i ze Slovenska, a to se projevovalo mj. také vznikem folklorních souborů. Členové souboru se rekrutovali z řad studentů Vysoké školy báňské a měli z dnešního pohledu až nadstandardní podporu ze strany této instituce. Po dokončení vysokoškolského studia mnoha členů souboru a „zeštíhlení“ jeho činnosti zůstala cimbálová muzika složená výhradně ze studentů hornických oborů včetně Jana Rokyty, který se s odchodem původních hráčů a primáše Františka Hromky stal vedoucím cimbálové muziky hrající od roku 1958 pod názvem Cimbálová muzika Technik.¹⁷

16 Stolařík byl za Protektorátu za svou odbojovou činnost vězněn v brněnských Kounicových kolejích a jen shodou okolností toto věznění přežil. O tom více STOLARÍK, Ivo. *Život není fráze: paměti*. Šenov u Ostravy: Tilia, 2002, s. 45–56. O Rokytově vztahu ke Stolaříkovi také píše JABŮRKOVÁ, Hana. „Život má sestávat z okamžiků, kdy se máte na co těšit!“ Rozhovor s muzikantem, muzikologem, hudebním redaktorem, tvůrcem kulturních programů, osobností českého a moravského folkloru a obyčejným člověkem Janem Rokytou (* 16. 4. 1938). *Valašsko, vlastivědná revue*, 2003, roč. 6, č. 11(2), s. 51.

17 ŠVÁBOVÁ, Jana. Technik (Cimbálová muzika Technik). In PAVLICOVÁ, Martina – UHLÍKOVÁ, Lucie (eds.). *Od folkloru k folklorismu: slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997, s. 189.

Vedení nově konstituované cimbálové muziky se ujal Rokyta se snahou vést muziku jako profesionální soubor. Pravidelné zkoušky probíhaly¹⁸ ve večerním čase dvakrát týdně v rozsahu 3–4 hodin a po zkouškách následovaly debaty o průběhu a kvalitě zkoušek včetně návrhů, jak dále zlepšovat interpretační kvality muziky. V Rokytově přístupu k muzikantům se projevovala nekompromisnost a přísnost vždy vedená snahou o co nejdokonalější výsledek a profesionální výkony muziky.

Jméno Jana Rokyty bývá nejčastěji spojováno se hrou na cimbál, ovšem na vysoké úrovni ovládal také hru na violu a kontrabas. Své umění hry na cimbál odvozoval od časných zkušeností s interpretací valašského folkloru, zdokonaloval se také kontakty s romskými hudebníky (připomeňme vlivy Ladislava Kováče, známého pod přezdívkou Laco Didi,¹⁹ nebo opavskou hudební rodinu Giňovců).

Interpretační kvality Cimbalové muziky Technik také umocňovaly Rokytovy upravitelské schopnosti, jejichž četnost a kvalita byly vysoce ceněny. Jeho úpravy lidových písní a tanců se vždy vyznačovaly stylovostí – maximálním respektem k regionálnímu původu hudebního materiálu. Sám se cítil ovlivněn poznáním úprav Jaromíra Dadáka a přemýšlel také o kvalitách úprav lidových písní a tanců Vítězslava Nováka i o stylově čistých a originálních úpravách Leoše Janáčka. Jejich působivost významně podporovala také Rokytova instrumentační pohotovost respektující individuální požadavky a specifika jednotlivých nástrojů cimbalové muziky, případně dalších sólových nástrojů, které využíval (např. hoboj, trubka). Zapomenout nelze také na téměř virtuózní sóla připravovaná ve spolupráci s jednotlivými instrumentalisty Techniku (např. s primášem Miroslavem Hlostou nebo klarinetistou Igorem Františkem).

Rokytův způsob upravitelské práce přiblížíme stručnou analytickou sondou do notových zápisů a jejich následného provádění v rozhlasovém studiu. Pro tuto komparaci použijeme notové zápisy a nahrávky reprezentující jeho zájem o tradiční lidové písně (v námi uváděném příkladu zastoupené nahrávkami svěží písně *Gdě si se tula* z ostravského Hrušova a baladickou písní z Hrubé Vrbky *Strážnický rybníkár*, též *Za Turka provdaná*, z alba *Cesty a návraty*). Analýzu doplňujeme o ukázkou Rokytova autorského přístupu k zápisům melodií v kodexech a zámeckých sbírkách (reprezentováno tancem *Orpheus ad choreas* z kodexu Orpheus). Ve všech případech se jedná o úpravy a nahrávky z 80. let,²⁰ tedy z doby, kdy za sebou měl dlouholetou, již desítky let trvající, praxi upravovatele, instrumentalisty a mnohaleté zkušenosti hudebního redaktora a režiséra.

Výběr nahrávek v jednotlivých případech ukazuje rozdílnost Rokytova přístupu k lidové písni. Čistou úpravu slezské lidové písně *Gdě si se tula*, v níž slyšíme v protikladu k jednotlivým slokám písně zpracovaným s ohledem na stylová specifika regionu (především po harmonické stránce využívající základní harmonické funkce dané tóniny) mezih-

18 Jako vedoucí Jan Rokyta nesnášel pozdní příchody na zkoušku a intenzita zkoušek kladla vysoké nároky na koncentraci každého hráče. Samotné zkoušky začínaly intonační rozcvíčkou spočívající v společné hře akordických rozkladů v návaznosti na nacvičovaném repertoáru. Sám Rokyta se těchto „rozcviček“ jako hráč často neúčastnil, v uvedeném čase se většinou věnoval rozepisování partů nového repertoáru.

19 JABŮRKOVÁ 2003, op. cit., s. 50.

20 Nahrávky vznikly v ostravském rozhlasovém studiu v letech 1984 (*Strážnický rybníkár*), 1987 (*Gdě si se tula*) a 1989 (*Orpheus ad choreas*).

ry, jejichž harmonický průběh je obohacen o mimotonální dominantu, akordy na druhém a šestém stupni, zmenšeně zmenšený septakord sedmého stupně a durový akord na sníženém šestém stupni. Podobně – v mírném kontrastu proti sobě v této úpravě stojí na jedné straně party houslové sekce uvádějící jednoduchým způsobem melodickou linku písně v jednotlivých slokách a na straně druhé klarinet a hoboj, které vše nápaditě a hravě doprovázejí ve slokách i v mezihrách a v závěrečné kodě.

Výrazně odlišný přístup ke zpracování a interpretaci lidové písně uplatnil Jan Rokyta v případě rozsáhlé úpravy balady *Strážnický rybníkár*. Více než třináct minut trvající nahrávka (dle záznamu v archivu rozhlasového studia 13:42 minut) je ukázkou vysoce stylizované úpravy lidové písně. Již v samotném notovém zápisu můžeme vidět záměr vytvořit kompozici v duchu artificiální tvorby. Jednotlivé části (sloky) rámuje úvodní prolog a závěrečný epilog, a především v těchto částech a v krátkých – někdy jen jednotaktových mezihrách – se setkáváme s detailně zapsaným průběhem dynamických změn a s přesnými pokyny pro samotné hráče (např. poco rubato, rubato, risoluto, vivo) i režiséra a zvukového mistra (využití – citujeme z poznámek Jana Rokyty v originální partituře – tzv. clonění do halu nebo playbacku houslí a cimbálu).

Oproti tomu nahrávka *Orpheus ad Choeas* ukazuje schopnost Jana Rokyty stylizovat úpravy historických zápisů. Zde se patrně nejvíce projevují zkušenosti, které nabyl v době, kdy byl členem Pražských madrigalistů. Po harmonické stránce čistá úprava, která v barvě zvuku nahrávky i v instrumentaci vnáší do tvorby Jana Rokyty a Cimbálové muziky Technik odlišnou kvalitu, snahu vytvořit historizující zvukový snímek.

Pro utvoření celkového obrazu Rokytovy práce doplňujeme výše uvedené stručné charakteristiky nahrávek také o srovnání notových zápisů a jejich zvukových snímků. I zde vidíme rozdíl v přístupu dle charakteru jednotlivých nahrávek. Zatímco v prvně jmenované úpravě *Gdě si se tulal* klarinet i hoboj věrně reprodukuje notový zápis, houslový prim v podání primáše kapely Miroslava Hlosty doplňuje zápis o melodické ozdoby (trylky, nátryly a ozdobné skupinky not).

Př. 1 Instrumentální mezihra – zápis partu prvních houslí.

Zdroj: originál notové partitury, soukromý archiv Pavla Rokyty.

Př. 2 Instrumentální mezihra – přepis partu prvních houslí dle zvukové nahrávky.

Zdroj: *Cesty a Návraty, Cimbálová muzika Technik Ostrava 1958–2008*. CD. Stylton 2008.

Part cimbálu v partitūře není přesně vypsán. S výjimkou čtyřtaktové mezihry po druhé sloce písň, která obsahuje výše zmiňované zmenšené zmenšené septakordy a závěrečné instrumentální dohry, kde jsou v partu cimbálu zapsány akordické značky a v jednom taktu také konkrétní tóny. Ve zbylých částech úpravy si part cimbálu ponechává volnost a prostor pro improvizaci předpisem „ad lib“. V nahrávce tedy slyšíme pro tento nástroj typický způsob hry – rytmizované rozklady akordů obohacených o zdobení a průchozí tóny.

Podobně lze charakterizovat také záznam hornácké balady *Strážnický rybníkář*. I zde se hra primáše Miroslava Hlosty zdobením odlišuje od notového zápisu. Zdobení je tentokrát výraznější a charakterem plně odpovídá tradičnímu úzu interpretace písni daného regionu.

Př. 3 Zápis partu prvních houslí.

Zdroj: originál notové partitury, soukromý archiv Pavla Rokyty.

Př. 4 Přepis partu prvních houslí dle zvukové nahrávky.

Zdroj: *Cesty a Návraty, Cimbálová muzika Technik Ostrava 1958–2008*. CD. Stylton 2008.

V partu cimbálů se opět setkáváme s předpisem ponechávajícím interpretu velkou volnost, tj. ad lib, nicméně v místech, kde je hra cimbálu playbackem rozšířena do tří linek, jsou jednotlivé party přesně rozepsány a dokládají dodatečné úpravy partu.

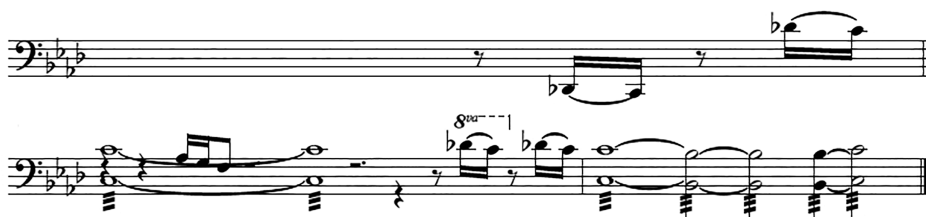
Př. 5 Zápis cimbálových partů v dohře šesté sloky (zápis se shoduje se zvukovým záznamem).

Zdroj: originál notové partitury, soukromý archiv Pavla Rokyty.

Př. 6 Zápis cimbálového partu ze začátku čtvrté sloky.

Zdroj: originál notové partitury, soukromý archiv Pavla Rokyty.

Př. 7 Přepis cimbalového partu ze začátku čtvrté sloky (oproti zápisu cimbál opakuje sestupný klarinetový chod a doplňuje prodlevu drobným zdobením).

Zdroj: *Cesty a Návraty, Cimbalová muzika Technik Ostrava 1958–2008*. CD. Stylton 2008.

Poslední analyzovanou nahrávku *Orpheus ad choreas* můžeme popsat obdobným způsobem. Také zde pozorujeme na jedné straně sólový flétnový part, jenž se (až na absenci úvodních osminových not) přísně drží zápisu obdobně jako hráči houslových partů

Př. 8 Zápis úvodu k úpravě *Orpheus ad choreas* (part zobcové flétny a cimbálu).

Zdroj: originál notové partitury, soukromý archiv Pavla Rokyty.

Př. 9 Přepis úvodu k úpravě *Orpheus ad choreas* (part zobcové flétny a cimbálu).

Zdroj: *Cesty a Návraty, Cimbalová muzika Technik Ostrava 1958–2008*. CD. Stylton 2008.

a nejvíce odchylek od zapsaného partu přináší hra cimbalisty. Odlišnosti jsou v případech melodických (nikoliv ovšem harmonických) postupů a také se mění pořadí míst, ve kterých se cimbál zapojuje do hry.

Na závěr konstatujeme, že ve všech sledovaných nahrávkách se Jan Rokyta jak v pozici interpreta, tak autora – upravovatele projevuje na jedné straně jako velmi citlivý a technicky nadmíru zdatný cimbalista, na straně druhé jako invenční a zároveň stylový upravovatel lidové písně. Popsané odchylky mezi zápisy v partiturách a finální zvukovou podobou úprav svědčí svou technickou kvalitou a zároveň schopností přesně vystihnout styl zpracovávaného hudebního materiálu o hráčských kvalitách a velkém rozhledu interpretů (zde máme na mysli především primáše Miroslava Hlostu a Jana Rokyty jako cimbalistu²¹). Z pohledu Jana Rokyty jako autora a také jako uměleckého vedoucího souboru nám tyto skutečnosti poukazují na velkou interpretační praxi spojenou s jistou formou opodstatněné a fundované improvizace.

Vliv Miroslava Venhody a jeho Pražských madrigalistů na Jana Rokyty

V letech 1970–1979 byl Jan Rokyta členem Pražských madrigalistů, kde působil jako hráč na různé nástroje. Komorní soubor vícestranného hudebníka Miroslava Venhody se věnoval především interpretaci renesanční a barokní hudby, ale také dílům soudobým. Umění madrigalistů je zachyceno v řadě gramofonových a kompaktních nahrávek.²² O mnoho let později Jan Rokyta sám označil své působení u Pražských madrigalistů za jeden z velmi důležitých inspiračních momentů své umělecké kariéry.²³

V Pražských madrigalistech však byly i další vynikající osobnosti. Rokyta na příklad obdivoval barytonistu Pavla Jurkoviče, všestrannou osobnost (zpěváka, instrumentalistu, hudebního pedagoga) a výjimečně dobrého člověka. Cenil si hudebních kvalit varhaníka a cembalisty Jaroslava Tůmy. Ve spolupráci s Máriou Janou Terrayovou z Ústavu hudební vedy Slovenskej akadémie vied aranžoval Rokyta melodie ze slovenských hudebních kodexů (např. z Vietorisova kodexu ad.). Svou vynikající nástrojovou pohotovost využíval v početných realizacích (díky Venhodově přísnosti si své nástrojové dovednosti rozšiřoval v umění hry na další nástroje, postupně se prezentoval jako hráč na cimbál, tympanon, varhany, křivý roh, zobcovou flétnu i bicí nástroje). Spolupráce s Pražskými madrigalisty dala Janu Rokytovi množství podnětů, které v pozdějším období zúročil ve své vlastní umělecké činnosti.

Zkušenosti ze spolupráce s Miroslavem Venhodou se projeví později také v repertoáru Cimbálové muziky Technik. V letech 1975–2008 najdeme mezi nahrávkami úpravy písní a tanců ze sbírek Eduarda Pecka, Anny Szirmayové a Eleonory Lányi a z Oponické

21 Autoři studie jsou si vědomi nejednoduché problematiky, která přináší např. odchylky mezi notovým zápisem a konečnou zvukovou podobou aranžmá, kdy zmínění muzikanti na základě latentní harmonie často spontánně zdobili melodickou linii.

22 Srovnej např. ŠEDA, Jaroslav. *Pražští madrigalisté*. Praha: Editio Supraphon, 1987, s. 66–69.

23 „Těch deset let s vážnou muzikou mě také učinilo tím, čím jsem.“ JABŮRKOVÁ 2003, op. cit., s. 51.

sbírkou, podobně jako úpravy vánočních písní Adama Michny z Otradovic a Václava Karla Holana Rovenského.

Permanentní hledání souvislostí mezi uměleckou hudbou a folklorem napomáhalo Rokytovi v dalším hráčském, upravovatelském či hudebně režisérském uplatňování. S madrigalisty absolvoval četná zahraniční turné, a tak se Rokyta dostal i do velmi vzdálených končin, zemí mnoha kontinentů. Silným zážitkem pro něj bylo třeba setkání s Charlottou Martinů ve francouzském Compiègne. Pro soubor byla také příjemná častá a příznivá přijetí zahraničním obecenstvem skladeb Adama Michny z Otradovic, ale také Petra Ebena, Bohuslava Martinů, Pavla Bořkovce či Václava Kučery a dalších českých skladatelů 20. století.

Rokyta dostal na konci 70. let od Venhody nabídku, aby se v budoucnosti (po dirigentově odchodu) podílel na vedení Pražských madrigalistů. Protože však nechtěl opustit rodinu – manželku a dva dorůstající syny – a také ostravské hudební prostředí, nezůstal v Praze a stal se na folklor zaměřeným hudebním redaktorem v ostravském rozhlasu. V Pražských madrigalistech se nástupcem Miroslava Venhody stal Svatopluk Jányš.

Redaktor pro folklorní hudbu v ostravském rozhlasu

K 1. lednu 1980 nastoupil Jan Rokyta do ostravského rozhlasu jako redaktor pro oblast folklorní hudby. Pro ostravskou hudební redakci bylo výhodné, že se po desetiletém odloučení vrátil do Ostravy lidsky, umělecky zocelený odborník, který svou hudební orientací rozhodujícím způsobem napomohl zkvalitnění hudební redakce zdejší rozhlasové stanice. Díky téměř desetileté praxi v Pražských madrigalistech se dobře orientoval i v oblasti staré, historické umělecké hudby. V ostravském rozhlasu Rokyta vybudoval postupem času své opus magnum, totiž rozsáhlou archivní folklorní fonotéku. Tu vybudoval za pomoci odborně fundovaných spolupracovníků hudebních režisérů Vladimíra Studničky, Františka Mixy či Jiřího Pospíšila a mistrů zvuku Iva Roubala a Lubomíra Výrka. Nalézáme zde nahrávky lidových písní především severomoravského (tj. slezského a lašského) a valašského folkloru, ale také úpravy písní reprezentující folklorní oblasti jižní Moravy, celého Slovenska, Maďarska i Rumunska. Nejstarší nahrávky pochází z roku 1961, kdy Jan Rokyta se svou Cimbálovou muzikou Technik, jejím tehdejší primásem Zdeňkem Mrázem a ve dvou případech také se sólistkou Naděždou Vahalíkovou (Urbáškovou), tehdejší dramaturgyní ostravského televizního studia) natočil celkem pět zvukových záznamů.²⁴

Do roku 2011 pak Rokyta tuto fonotéku obohatil o 1276 zvukových záznamů v celkové délce více než 65 hodin. Z archivních záznamů ostravského rozhlasového studia vidíme, že nahrávací činnosti se věnoval s různou intenzitou. Zatímco v roce 1993 vzniklo úctyhodných 115 nahrávek (87 studiových a 28 záznamů z koncertu soutěže dětských

24 Mimo oblast hlavního Rokytova odborného zájmu stojí šestá nahrávka realizovaná v uvedeném roce, nahrávka písně *Noc s textem* Vladimíra Čorta interpretovaná známým zpěvákem Pavlem Novákem, který v té době spolupracoval i s dalším hudebním tělesem spojeným s ostravským rozhlasovým studiem – s Ostravským rozhlasovým orchestrem.

zpěváků Porubský Skřivánek) v celkové délce 5 hodin a 51 minut, v roce 1972 nahrála Cimbálová muzika Technik s Janem Rokytou v jednom dni (27. října) pouhé dva záznamy valašských písní v podání Josefa Laži v délce necelých tří minut. Jak dokumentuje tento příklad Rokytova práce na rozhlasové folklorní fonotéce naplňované nahrávkami Cimbálové muziky Technik probíhala s různou intenzitou práce. Nicméně o pracovitosti Jana Rokyty a jeho cimbálové muziky svědčí skutečnost, že v celém období 1961–2011 nacházíme pouze roky (2007 a 2011), kdy nebyl pořízen jediný záznam. Fonotéka se rozrůstala i v posledním roce Rokytova života. Do 25. června 2012 v ní přibýlo dalších 14 nahrávek obsahujících záznamy z Koncertu u příležitosti předání čestného občanství obce Jasenná Janu Rokytovi konaném v Janíkově stodole v rožnovském Muzeu v přírodě a záznam z 67. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici v programu „Hudba pravdy“. V prvním případě se Jan Rokyta zúčastnil i jako interpret (kontrabasista), ve druhém pak jako odborný spolupracovník a průvodce pořadem.

Za zmínku zajisté stojí také uvedení sólistů, které si Jan Rokyta k natáčení v ostravském rozhlasovém studiu zval. Byli to jednak již známé osobnosti regionálního folklorního dění (např. Otto Žabka, sestry Žabkovy, koncertní sbor Permoník se sbormistryní Evou Šeinerovou ad.), reprezentanti Rokytova rodného Valašska (Jarmila Šuláková, Josef Laža, Zdeněk Kašpar, nebo Pavel Ptáček) a také umělci reprezentující Slovácko (sourozenci Luboš a Dušan Holí, Martin Hrbáč, Magdalena Múčková či Martin Zálešák). V menší míře mezi hostujícími umělci najdeme jména spjatá s nonartificiální hudbou. Za všechny uvádíme Marii Rottrovou, Hanu Hegerovou a Pavla Nováka. Podobně ojedinělá byla Rokytova spolupráce s osobnostmi artificiální hudby, kterou prezentují nahrávky s Pavlem Jurkovičem a Evou Dřízgovou-Jirušovou. Touto archivní fonotékou se velmi významnou měrou zasloužil o zachování uměleckých hodnot hudebního folkloru pro příští generace.

Zaměření Rokytovy redaktorské, ale také upravovatelské a interpretační činnosti bylo zcela jasně orientováno na oblast lidové písně. Mezi nahrávkami sledovaného období najdeme pouze minimální počet zpracování jiných než lidových písní a v ojedinělých případech také úprav tanců ze slovenských kodexů.

Kromě rozsáhlé folklorní fonotéky se Jan Rokyta během svého působení v Československém (Českém) rozhlase Ostrava autorsky podílel na vzniku cyklů rozhlasových pořadů *Píseň domova*, *Zazpívejte si s námi*, *Folklorní notování* a *Polepšené písničky*,²⁵ ale zároveň byl aktivní také jako spolupracovník ostravského televizního studia. Zde se autorsky podílel např. na cyklu televizních pořadů *Vonička z domova*.²⁶ Myšlenka na přípravu programu *Vonička z domova* vznikla na samém počátku 80. let ve spolupráci Nadi Vahalíkové-Urbáškové, Ivo Stolaříka a Jana Rokyty, jejichž osobnosti symbolicky představovaly tři

25 Viz např. VACULÍK, Ludvík. *Polepšené písničky*. Praha: Máj, 2006. V souvislosti s názvem tohoto pořadu je bezesporu na místě připomenout spolupráci Jana Rokyty s novinářem a spisovatelem Ludvíkem Vaculíkem. Kromě stejnojmenné knihy, jež je svébytným svědectvím o přátelství a spolupráci těchto dvou osobností, s tímto názvem realizovali své „hudebně-literární“ pořady, s nimiž vystupovali ještě rok před úmrtím Jana Rokyty.

26 Uvedení jednotlivých děl v televizním vysílání doprovázelo vydávání zpěvníků obsahujících v pořadu uvedené lidové písně (vybrané písně včetně partitur pro instrumentální doprovod cimbálové muziky) a údaje o moderátorovi pořadu, sólistech a zúčastněné cimbálové muzice. Pro zájemce byla také možnost zakoupit se zpěvníkem také malou gramofonovou desku. STOLÁŘÍK 2002, op. cit., s. 334.

instituce spolupracující na tomto projektu – ostravské televizní studio, Valašské muzeum v přírodě a konečně ostravské rozhlasové studio.²⁷

Listopadová revoluce 1989 rozhodujícím způsobem ovlivnila další politické, ekonomické i umělecké směřování našeho státu. Hudební folklor však v 90. letech minulého století nebyl přijímán jednoznačně kladně. Byl totiž často chápán jako prorežimní, s komunistickým režimem svázaný žánr. V prvních letech obnoveného demokratického státu proto nebylo jednoduché časový rozsah folklorního vysílání ve veřejnoprávním rozhlase udržet. Příznivý postoj minulého režimu k folkloru byl ovšem ryze utilitární, účelový. To si samozřejmě uvědomovala velická většina rozhlasových pracovníků nejen z této oblasti. Jejich vnitřní přesvědčení bylo ovšem poněkud jiné, skutečnému uměleckému poslání tohoto žánru daleko bližší a chápavější.

Folklorní pořady v ostravském rozhlase byly v uvedeném období postupně omezovány (šlo např. o *Folklorní kalendárium* či *Vonička z domova*). Postupem času se ovšem původně ortodoxní názory postupně měnily a hudebnímu folkloru se v moderním světě přece jen dostává odpovídajícího postavení. Toto pro folklor nelehké období prožíval Jan Rokyta stále jako hudební redaktor ostravského rozhlasu (v pozdějším čase jako pracovník v důchodovém věku; do důchodu odcházel v roce 1999).

Jan Rokyta také v tomto období dostal příležitost prokázat i své schopnosti hudebně pedagogické. Spolu s Ludkem Zenklem a Ivem Stolaříkem připravil podnětnou publikaci *Jak zpívat lidové písně*. Navíc jej katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity vybrala jako vyučujícího předmětu Lidová píseň. Ve vysokoškolském prostředí se stal nástupcem Iva Stolaříka, který se rozhodl v roce 1997 své pedagogické působení ukončit. Sám Stolařík se k tomuto střídání na pozici externisty Pedagogické fakulty Ostravské univerzity vyjádřil ve své autobiografii: „*Cítil jsem povinnost navrhnout vedení katedry pokračovatele, hlavně pro předmět Lidová píseň. Dlouho jsem nepřemýšlel, řešení pro mne bylo jednoznačné... v celém severomoravském regionu přece už řadu let úspěšně působí výborný znalec problematiky, rétor a cimbalista Jan Rokyta. Ten splňuje v plném rozsahu i pro tento předmět nezbytný požadavek studenty nejenom poučit, ale hlavně nadchnout.*“²⁸ Výuky se Rokyta v letech 1997–2003²⁹ ujal se sobě vlastním entuziasmem a tohoto jeho úsilí si posluchači katedry velmi cenili. Vedle této pedagogické činnosti se zabýval rovněž lektorskou činností, realizoval desítky seminářů o úpravách a interpretaci hudebního folkloru.

Závěr – zhodnocení Rokytova přínosu

Vedle práce v rozhlase, pedagogické činnosti a aktivního hraní se Jan Rokyta po desetiletí věnoval organizační, dramaturgické i porotčí činnosti při realizaci mnoha folklorních festivalů národního i mezinárodního významu. Z těch nejvýznamnějších můžeme

²⁷ Ibid., s. 333.

²⁸ Ibid., s. 352.

²⁹ Viz BAŘINKOVÁ, Jitka. Rokyta, Jan. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Datum poslední změny 1. 4. 2008 Dostupné z: https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=1002072 [cit. 1. 11. 2024].

jmenovat Rožnovské slavnosti, Mezinárodní folklórní festival ve Strážnici,³⁰ Hudecké dny Slávka Volavého v Břeclavi nebo Festival hudebních nástrojů lidových muzik v Uherském Hradišti. Strážnického festivalu se účastnil v podstatě nepřetržitě od roku 1953, kdy tam zavítal poprvé jako patnáctiletý chlapec. Zpočátku byl jedním z mnoha vystupujících, v pozdějších letech – od roku 1986 – se již pravidelně na festivalu podílel nejen jako instrumentalista a umělecký vedoucí Cimbálové muziky Technik, ale také jako autor pořadů, předseda hodnotící komise a člen programové rady.³¹ O intenzitě vztahu k festivalu svědčí také to, že z padesáti pěti ročníků, které navštívil, nebo kterých se aktivně účastnil, vynechal pouze jednu, protože ve stejném termínu byl s Cimbálovou muzikou Technik na zájezdu v Portugalsku.³²

Jan Rokyta se svou celoživotní folkloristickou činností zasloužil o rozvoj regionálního i moravského folkloristického dění. V samotné Ostravě se stal po Ivu Stolaříkovi a Jaromíru Gelnarovi představitelem fundované činnosti zachycující hudební folklor v jeho tradičních i současných společenských funkcích.

Jako aktivní hudebník, jak již bylo uvedeno výše, byl výborným cimbalistou, ale také kontrabasistou a violistou, spolupracoval s mnoha cimbálovými muzikami a folklórními soubory napříč celou Moravou. Spolupracoval např. s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů nebo s Národopisným souborem Břeclavan a jeho cimbálovou muzikou, opakovaně vystupoval s vynikajícím interpretem tradičních písní Hornáckého regionu Martinem Hrbáčem, s Vojenským uměleckým souborem Ondráš a neměli bychom opomenout ani Lašský soubor písní a tanců Ondřejnica.³³

Své cenné zkušenosti uplatnil také v rámci své spolupráce s folklórními soubory, cimbálovými muzikami a jejich sólistkami a sólisty z celé Moravy. S ohledem na rodné Valašsko můžeme zde na prvním místě uvést dlouholetou intenzivní spolupráci se vsetínskou zpěvačkou Jarmilou Šulákovou, která s Cimbálovou muzikou Technik realizovala bezpočet veřejných vystoupení a nahrávek, ale také s dalšími regionálními zpěváky a zpěvkami, jako byli např. Alena Valová, Michaela Bařinová, Zdeňka Straškrabová nebo Eva Porubová. V rámci valašského regionu také stojí za zmínku odborný dohled nad počátky činnosti rožnovského Valašského souboru písní a tanců Javořina.

Za zmínku bezpochyby stojí skutečnost, že Jan Rokyta jednak dbal na profesionální podobu prezentace folkloru, o čemž svědčí mj. všechny nahrávky „jeho“ Cimbálové muziky Technik, nebo častá spolupráce se soubory a interprety, kteří rovněž dosahovali profesionálních kvalit, ale zároveň neopomíjel soubory a interprety věnující se tradičnímu amatérskému pojetí folklórních tradic. Již dříve jsme připomenuli spolupráci s houslistou-samoukem a zpěvákem Martinem Hrbáčem. Jan Rokyta ovšem také udržoval inten-

30 Zde nelze opomenout Rokytovu dlouholetou činnost ve funkci předsedy hodnotící komise Mezinárodního folklórního festivalu ve Strážnici.

31 MIKULCOVÁ – GRACLÍK 2001, op. cit., s. 234.

32 UHLÁŘ, Břetislav. Lidová píseň provází životem Jana Rokyty. *Moravskoslezský den*, roč. 8, č. 90, 16. 4. 2008, s. 26.

33 MIKULCOVÁ – GRACLÍK 2001, op. cit., s. 234.

živní kontakty s opavským romským hudebníkem Josefem Giňou a jeho lidovou hudbou Giňovci.³⁴

Nedocenitelná je Rokytova činnost ve folklorní redakci ostravského rozhlasového studia, ve které svou desítky let trvající redaktorskou prací „na poslední chvíli“ zachytil jedinečné bohatství především rodného Valašska, ale také dalších moravských regionů (Lašska, Hornácka), Slezska a méně často také Hané a slovenských, maďarských nebo rumunských regionů).

Rokytův zhoršující se zdravotní stav naštěstí nevedl k úbytku psychických sil. Navzdory zdravotním obtížím stále externě spolupracoval s ostravským rozhlasovým studiem a obdivuhodně připravoval jeden rozhlasový pořad týdně. Jan Rokyta tak stále zůstával zdrojem inspirativních myšlenek pro své okolí, zůstával obdivuhodně konsistentní osobností ostravské hudební kultury až do počátku druhého desetiletí našeho století (zemřel 22. července 2012). Symbolickým uzavřením Rokytovy životní dráhy se 21. června 2014 stalo odhalení pomníku v prostoru Valašského Slavína umístěného ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Bibliography

- BAŘINKOVÁ, Jitka. Rokyta, Jan. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Datum poslední změny 1. 4. 2008 Dostupné z: https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=1002072 [cit. 1. 11. 2024].
- ČERNUŠÁK, Gracian – NOVÁČEK, Zdenko – ŠTĚDRŇ, Bohumír (eds.). *Československý hudební slovník osob a institucí*. Svazek první, A-L. Praha: Státní hudební nakladatelství, 1963.
- DEMEL, Jiří – FABIÁN, Josef (eds.). *Slovník osobností kulturního a společenského života Valašska*. 1. vyd. Valašské Meziříčí: Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí, 1998.
- HOLÝ, Dušan. Na pomoc souborům. S Janem Rokytou o potřebě „fundovaného fandovství“. *Národopisné aktuality*, 1983, roč. 20, č. 2, s. 137–143.
- JABŮRKOVÁ, Hana. „Život má sestávat z okamžiků, kdy se máte na co těšit!“ Rozhovor s muzikantem, muzikologem, hudebním redaktorem, tvůrcem kulturních programů, osobností českého a moravského folkloru a obyčejným člověkem Janem Rokytou (* 16. 4. 1938). *Valašsko, vlastivědná revue*, 2003, roč. 6, č. 11(2), s. 49–51.
- KUTĚJOVÁ-ROKYTOVÁ, Anna. *Vzpomínky z Jasenné*. Paměť lidí a míst. Editor Daniel Drápala. Jasenná: Rodina Rokytova, 2016.
- MIKULCOVÁ, Marie – GRACLÍK, Miroslav. *Kulturní toulky Valašskem: [323 profilů osobností Valašského království]*. 1. vyd. Frýdek-Místek: Alpress, 2001.
- PABJAN, Marek. *Působení lidových hudebníků na Ostravsko po roce 1945 – Jan Rokyta*. Diplomová práce Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, 2001.
- ROKYTA, Břetislav. Odešel Jan Rokyta. *Valašsko, vlastivědná revue*, 2012, roč. 15, č. 29(2), s. 46–47.
- STOLARÍK, Ivo. *Život není fráze: paměti*. 1. vyd. Šenov u Ostravy: Tilia, 2002.

³⁴ Např. nahrávka lidového tance Vlašiko zachycená na LP desce Cimbál hraje prim. Jan Rokyta je zde jako cimbalista zachycen kromě spolupráce s uvedenou romskou kapelou také v duetu s Naďou Vahalíkovou. O celkové vysoké umělecké úrovni desky svědčí i jména dalších upravovatelů, kteří se na desce podíleli – Jaroslava Krčka, Jaroslava Juráška nebo slovenského cimbalisty Jana Gašpara Hriska. *LP Cimbál hraje prim*, Panton 8117 0051, 1978.

STEINMETZ, Karel – BOŽENEK, Karel – MAZUREK, Jan. *Ivo Stolařík: osobnost hudebního Ostravska*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2006.

SÝKORA, Pavel. Konzervatoř Pavla Josefa Vejvanovského Kroměříž. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. Datum poslední změny 11. 11. 2019 Dostupné z: https://slovník.ceskyhudebnislovník.cz/component/mdictionary/?task=record.record_detail&id=982 [cit. 1. 11. 2024].

ŠEDA, Jaroslav: *Pražští madrigalisté*. Praha: Editio Supraphon, 1987.

ŠVIHÁLEK, Milan. *Jan Rokyta. S písničkú na světa kraj. Besedování o všem možném*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2008.

UHLÁŘ, Břetislav. Lidová píseň provází životem Jana Rokytu. *Moravskoslezský den*, roč. 8, č. 90, 16. 4. 2008, s. 26.

Od folkloru k folklorismu: slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku. Redaktor L. UHLÍKOVÁ, Lucie – PAVLICOVÁ, Martina (eds.). Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. ISBN 80-86156-06-0.

PAVLICOVÁ, Martina – UHLÍKOVÁ, Lucie (eds.). *Od folkloru k folklorismu: slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997.

VACULÍK, Ludvík. *Polepšené písničky*. Praha: Máj, 2006.

Sources

Archiv a fonotéka Českého rozhlasu Ostrava.

Archiv Pavla Rokyty.

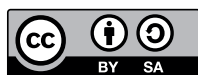
Cesty a Návraty. Cimbalová muzika Technik Ostrava 1958–2008. CD. Stylton 2008.

Na plovárně [díl z televizní série *Na plovárně*]. Režie Jan Hojtaš. Česká televize, 2003.

Osudy [díl z rozhlasové série *Osudy*]. Připravila Eva Ocisková. Český rozhlas, 2006.

Vzkaz Jana Rokyty [díl z televizní série *Vzkaz*]. Režie Petr Lokaj. Česká televize, 2011.

Z písňové pokladnice Anny Kutějové. CD. Supraphon, 1990.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.